

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201644
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5319201644.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloletú N. K., nar. XX. X. XXXX, tohto času bytom S. XXXX, XXX XX Č. a maloletú S. K., nar. X. X. XXXX, tohto času bytom S. XXXX, XXX XX Č., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, detí rodičov: matky M. H.Í., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ž., L. XXXX/XX, tohto času bytom S. XXXX, XXX XX Č. a otca D. K., nar. XX. X. XXXX, bytom S. XXXX, XXX XX Č. o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 19. 6. 2019, sa otec domáha zníženia výživného na maloleté deti na tom skutkovom základe, že dňa 14. 2. 2017 bol zaviazaný na základe rodičovskej dohody, sp. zn. 9 P 9/2016 prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou vo výške 100,-- € mesačne. S rodičovskou dohodou súhlasil, nakoľko matka bola nezamestnaná a on mal možnosť brigádne si zarobiť. Matka maloletých detí sa zamestnala na pracovnú zmluvu a on sa nachádza vo výkone trestu za prečin zanedbania povinnej výživy, sp. zn. 2T 51/2018 zo dňa 8. 1. 2019. Vo výkone trestu sa nachádza od 8. 4. 2019 a od 5. 6. 2019 bol pracovne zaradený. Jeho mesačný príjem sa mu znížil. Preto žiada, aby súd výživné znížil na sumu vo výške 30,-- € mesačne na každé z maloletých detí.

2. Matke bol návrh na začatie konania doručený dňa 29. 10. 2019. Matka v podaní doručenom súdu dňa 2. 12. 2019 uviedla, že jej mesačný príjem sa pohybuje od 500,-- € do 700,-- €, záleží od odpracovaných víkendov a aj sviatkov a odmien majstra. Býva spolu s maloletými deťmi v prenájme v Č.. Náklady na bývanie sú vo výške 350,-- € na prenájom, na energie v sume 100,-- € a elektriku v sume 30,-- €. Náklady na stravu sa nedajú vypočítať konkrétne. Strava v školskej jedálni je na ZŠ V. asi 35,-- €. Od 1. 11. 2019 s nimi v spoločnej domácnosti žije aj jej priateľ, ktorý je tiež zamestnaný v pekárni I. a pomáha jej s výdavkami na domácnosť.

3. Vykonaným dokazovaním, a to výsluchom otca, matky, kolízneho opatrovníka, oboznámením listinných dôkazov, ako aj pripojeného spisu Okresného súdu Č., sp. zn. 9 P 9/2016, mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

4. Otec zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že matka v čase, keď bola uzatváraná rodičovská dohoda, bola nezamestnaná a bola taká dohoda medzi nimi, že keď sa matka zamestná, podá návrh na zníženie výživného. Matka miesto toho podala na neho trestné oznámenie. Vo výkone trestu odňatia slobody bol od 8. 4. 2019 do 8. 12. 2019. Až do ukončenia výkonu trestu bol pracovne zaradený. Bolo mu strhávané

výživné vo výške 42,07 €. Má to aj na výplatnej páske. Na úrade práce je evidovaný od 9. 12. 2019. Príjem teraz nemá žiadny. Zachránilo ho to, že dostal z výkonu trestu 32,-- € a resocializačný poplatok 84,-- €. Snaží sa prácu si hľadať, ale možnosti sú až po novom roku. To, čo pracoval brigádne, sa skončilo. O dávky v hmotnej núdzi zatiaľ nežiadal, pretože až teraz mu majú dať rozhodnutie o zaevidovaní a potom o tieto dávky požiada. Vyštudovaný je v odbore obrábač kovov. V spoločnej domácnosti žije s mamou a bratom. Hnuteľný, nehnuteľný majetok nevlastní. So zdravotným stavom problémy nemá. Nemá so zdravotným stavom zvýšené výdavky. Fajčí. Vyfajčí krabičku denne. Fajčí tabak. Jeden tabak mu vydrží tak na 3-4 dni a stojí 5,-- €. Tabak ešte nekupoval, pretože mal z výkonu trestu. Alkoholické nápoje nepožíva. Okrem maloletých detí inú vyživovaciu povinnosť nemá. Má exekúcie. Tieto mu vznikli z toho, že si vzali pôžičky. Pôžičku si vzali na práčku, chladničku, to si zobrala matka a jemu zostal televízor. Exekúcie má vo výške viac ako 7 000,-- €. Keď sa zamestná, 200,-- € mu strhnú výživné, čo potom zostane pre neho, jeho potrebu. Musí platiť elektriku. Matka je nevládna a brat je takisto chorý. K otázke kolízneho opatrovníka prečo výživné neplatil, keď ešte nebol vo výkone trestu, otec uviedol, že matke platil, ale nedával jej to šekom, dával jej to do ruky a matka to potom proti nemu zneužila. Dala na neho trestné stíhanie. Výživné platil tak, že niekedy zaplatil 150,-- €, niekedy 100,-- € a potom zase zaplatil 300,-- €.

5. Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila. Uviedla, ak by otec bol platil tak, ako navrhol v rodičovskej dohode, boli by deti mali všetko, čo im patrí. Tieto peniaze im chýbajú a ešte len im chýbať budú, pretože dievčatá dospievajú, budú menštruovať a to nie sú lacné položky. Ku svojim pomerom matka uviedla, že je zamestnaná v spoločnosti I.. Do práce chodíva s horúčkami, bolesťami, nemôže si dovoliť, aby ochorela, pretože automaticky by mala nižšiu výplatu. Príjem má, ako oznámila, vo výške od 550,-- € do 700,-- €. Príjem závisí od toho, koľko majú voľna. Na oznámených výdavkoch zotrvala. Uviedla, že tieto sú ešte vyššie, pretože si zobrala na splátky bicykel, aby v čase, keď má poobednú alebo nočnú alebo pracuje cez víkend, si nemusela brať z práce taxík a míňať peniaze naň. Tiež si na splátky zobrala robot. Ešte z čias, kedy žila s otcom detí, mala veľa exekúcií, ktoré 7 rokov splácala po 15,-- €. V spoločnej domácnosti žije s deťmi a priateľom.

6. Ďalej matka uviedla, že maloletá N. je žiačkou 5. ročníka Základnej školy V.. Mimoškolské aktivity nemá. Navštevovala na K. matematický krúžok, ale tu sa presťahovali 15. 10. tohto roku, takže teraz žiadne krúžky nenavštevuje. N. má iba sezónne nádchy a má problémy s nohami, tak sa jej snaží kupovať ortopedické prezuvky do školy a aj po dome. Navštevuje školskú jedáleň. Teraz tam doplácala okolo 24,-- € do januára a čo chodila na K., tak tam doplácala na N. 12,-- €. Maloletá S. navštevuje 3. ročník základnej školy. Do družiny nechodíva. Mimoškolské aktivity nemá. Nemá so zdravotným stavom výdavky. Je zdravá. Na stravu v jedálni na K.Á. jej doplácala 9,-- €. K otázke kolíznej opatrovníčky, aby sa vyjadrila k plateniu výživného predtým, než otec nastúpil do výkonu trestu, matka uviedla, že mali zavedené slovníčky. Otec, keď jej dal peniaze alebo jej oznámil, že jej peniaze dá, tak sa to zapísalo do slovníčka. On si zapísal do svojho a ona mu to podpísala a ona si tiež zapísala do svojho slovníčka mesiac a čiastku a otec jej to podpísal. Otec pred nástupom do výkonu trestu požíval alkoholické nápoje, fajčil. Mal peniaze, ale nemal ich pre nich. Napríklad otec jej telefonoval, že ak príde do polhodiny, tak jej peniaze dá, ak to nestihne, že si niečo kúpi. Od nich k otcovi to bola hodina. Samozrejme to nestihla, prišla o 5 minút neskôr, tak si otec kúpil práčku a ony peniaze nemali.

7. Kolízny opatrovník navrhol návrh otca zamietnuť. Uviedol, že okolnosť, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, si otec zaviniť sám, svojim vlastným konaním.

8. Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 9 P 9/2016-50 zo dňa 14. 2. 2017 súd s právoplatnosťou dňa 3. 3. 2017 schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletých detí zvýšeným výživným, a to na maloletú N. vo výške 100,-- € mesačne a maloletú S. vo výške 100,-- € mesačne počnúc od 16. 2. 2016. V čase tohto posledného rozhodnutia bola maloletá N. žiačkou 2 ročníka základnej školy Č. - S. a maloletá S. navštevovala škôlku. Otec pracoval brigádne a dosahoval príjem vo výške približne 600,-- €. Matka pracovala na dohodu na 10 hodín týždenne.

9. Otec maloletých detí sa v čase od 8. 4. 2019 do 8. 12. 2019 nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody na základe rozsudku Okresného súdu Čadca, č. k. 2 T 51/2018-87 zo dňa 8. 1. 2019, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy, ktorého sa dopustil tým, že úmyselne v období od 1. 5. 2017 do 8. 1. 2019 neplatil na maloleté deti výživné. Podľa oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Banská Bystrica zo dňa 24. 10. 2019 je otec pracovne zaradený od 5. 6. 2019. Na

osobnom konte má 32,62 €. Sú voči nemu evidované pohľadávky ostatných veriteľov vo výške 7 293,73 €. Za obdobie jún 2019 až september 2019 otec dosiahol priemernú čistú mzdu vo výške 152,09 €.

10. Matka podľa správy Mesta Č. býva v trojizbovom byte v podnájme. V spoločnej domácnosti býva s priateľom a dvoma deťmi N. K., nar. XX. X. XXXX, ktorá navštevuje 5. ročník ZŠ V.L. Č. a S. K., nar. X. X. XXXX, navštevuje 3. ročník ZŠ V. Č.. Matka je zamestnaná v H. K. I., Č.. Čistý mesačný príjem predstavuje sumu 600,-- €, v ktorej je zarátaný aj daňový bonus. Iný príjem nemá. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Nemá záznam v registri trestov. Nevlastní žiadny hnutelný, ani nehnuteľný majetok.

11. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Č. zo dňa 12. 11. 2019 matka býva spolu s maloletými deťmi a priateľom v prenajatom trojizbovom byte v Čadci. Matka je zamestnaná v H. K. Č. s príjmom 600,-- € mesačne. Okrem toho poberá prídavky na deti. Mesačné náklady matky sú na nájomné vo výške 350,-- €, inkaso 100,-- €, bezúčelový úver v sume 130,-- €, telefóny v sume 12,-- €. Matke finančne vypomáha priateľ. Maloletá N. navštevuje 5. ročník Základnej školy V. Č.. Dosahuje veľmi dobré vyučovacie výsledky. Stravuje sa v školskej jedálni. Musí nosiť ortopedickú obuv, inak je zdravá. Maloletá S. navštevuje 3. ročník Základnej školy V. Č.. Učí sa priemerne. Stravuje sa v školskej jedálni. Je zdravá. Úrad šetrením nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti. Vzhľadom k tomu, že otec sa v decembri vráti z VTOS a môže sa zamestnať, úrad navrhol zníženie výživného zamietnuť.

12. Podľa § 26 ods. 1 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výške výživného je preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne, najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých súd vychádzal v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom, s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu, na základe objektívnych a subjektívnych okolností na strane všetkých účastníkov. To znamená, tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane oboch rodičov ako povinných s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov. Pritom, hoci zákon o rodine v § 78 ods. 1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne na druhej strane z hľadiska právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím súdu nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúciich vplyv na posúdenie osobných, majetkových pomerov účastníkov, ale musí

ísť o zmenu, ktorá je závažnejšieho, trvalejšieho rázu a ktorú možno podľa názoru charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov.

14. Pri takomto komplexnom posúdení pomerov účastníkov nielen ako súhrnu a súčtu príjmov, ale aj ich osobných a majetkových pomerov v širšom slova zmysle, súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom a v porovnaní s rozhodným, skutkovým stavom o pomeroch účastníkov, z ktorého súd vychádzal v citovanom poslednom rozhodnutí o výživnom, podstatná zmena pomerov na strane otca maloletých detí, ktorá by zmenu tohto posledného rozhodnutia o výživnom odôvodňovala, nenastala. Skutočnosť, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže byť okolnosťou, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti. Otec maloletých detí mal v období, kedy nastúpil na výkon trestu odňatia slobody, nepochybne obmedzenú možnosť zárobku, avšak v tejto situácii sa otec detí ocitol vlastnou vinou, v dôsledku vlastného protiprávneho konania, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Uvedené konanie otca súd v zmysle § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine vyhodnotil ako konanie, ktorým sa otec bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti zabezpečenia si primeraného, legálneho príjmu, z ktorého by mohol uspokojovať nároky svojich maloletých detí. Zároveň pokiaľ otec tiež uvádzal, že má exekúcie viac ako 7 000,- € a po strhnutí výživného a exekúcií mu nezostanú prostriedky pre jeho potrebu, ani uvedená otcom tvrdená okolnosť nemá vplyv na výšku jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Okolnosť, že voči otcovi maloletých detí sú vedené exekučné konania, nemôže ísť na ťarchu detí. Ťarchu exekučných konaní otca nemožno prenášať na maloleté deti formou zníženia výživného. Maloleté deti nemôžu niesť zodpovednosť za konanie otca, ktorý svoje záväzky plní formou exekúcií. Rovnako skutočnosť, že matka sa od posledného rozhodnutia o výživnom zamestnala, na ktorú skutočnosť otec tiež poukazoval, nepredstavuje dôvod, pre ktorý by malo byť otcovi výživné znížené. Iba kvalifikovaná zmena pomerov na strane otca odôvodňujúca zníženie výživného môže viesť k jeho zníženiu, nie zmena pomerov na strane matky. Zamestnanie sa matky je zmenou pomerov na strane matky, nie na strane otca. Znížením výživného z tohto dôvodu, že matka sa zamestnala, by došlo k preneseniu vyživovacej povinnosti otca na matku, čo je neprípustné, navyše keď i maloletým deťom sa náklady s nástupom na druhý stupeň základnej škody u maloletej N. a s nástupom na prvý stupeň základnej školy u maloletej S. zvýšili, ktoré zvýšené náklady matka môže aspoň čiastočne pokryť z príjmu, ktorý zo zamestnania dosahuje. Preto zo všetkých uvedených dôvodov súd návrh otca na zníženie výživného ako v celom rozsahu nedôvodný zamietol.

15. Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.